

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

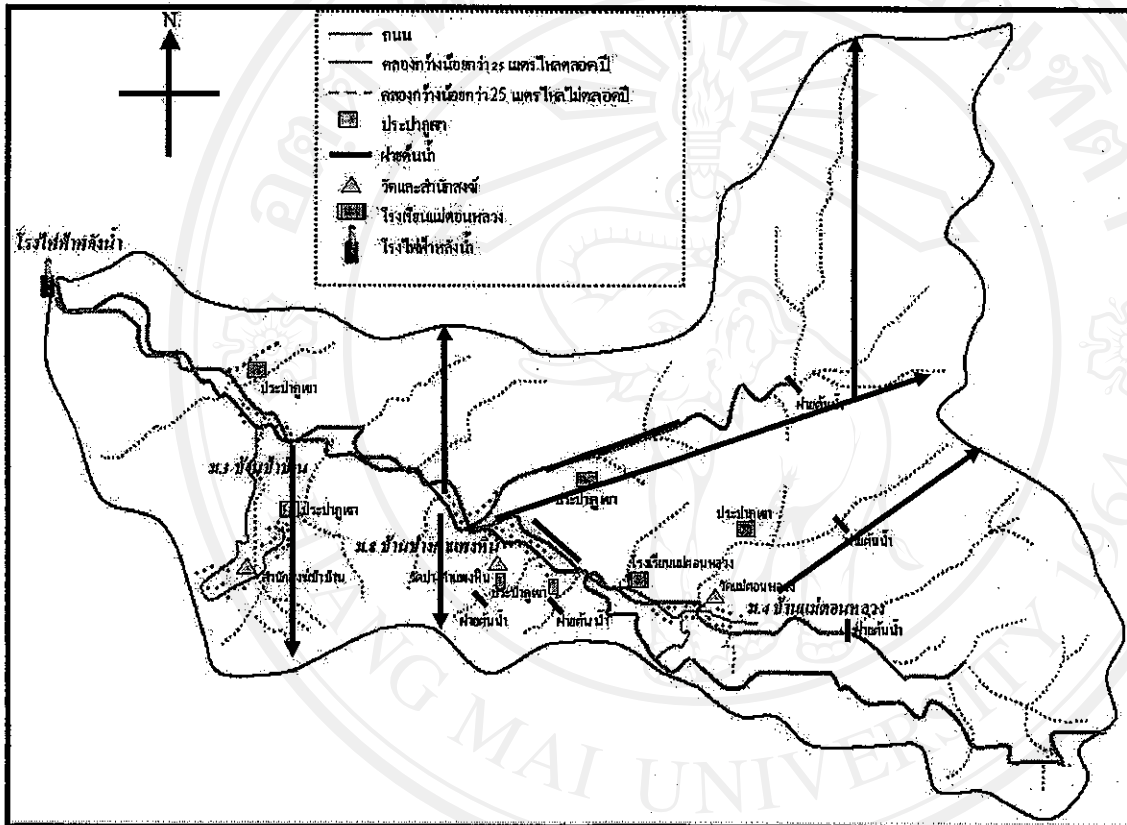
Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก
การสำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดิน

การสำรวจการใช้ที่ดินปัจจุบัน

การสำรวจการใช้ที่ดินปัจจุบัน ใช้การสำรวจโดยการเดินไปตามพื้นที่ แล้วเขียนภาพในแนวตั้งเพื่อดูว่าในพื้นที่ชุมชนมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในลักษณะแบบใดบ้าง (ภาพภาคผนวกที่ 1)

ภาพภาคผนวกที่ 1 ตัวอย่างการวางแผนเดินสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ

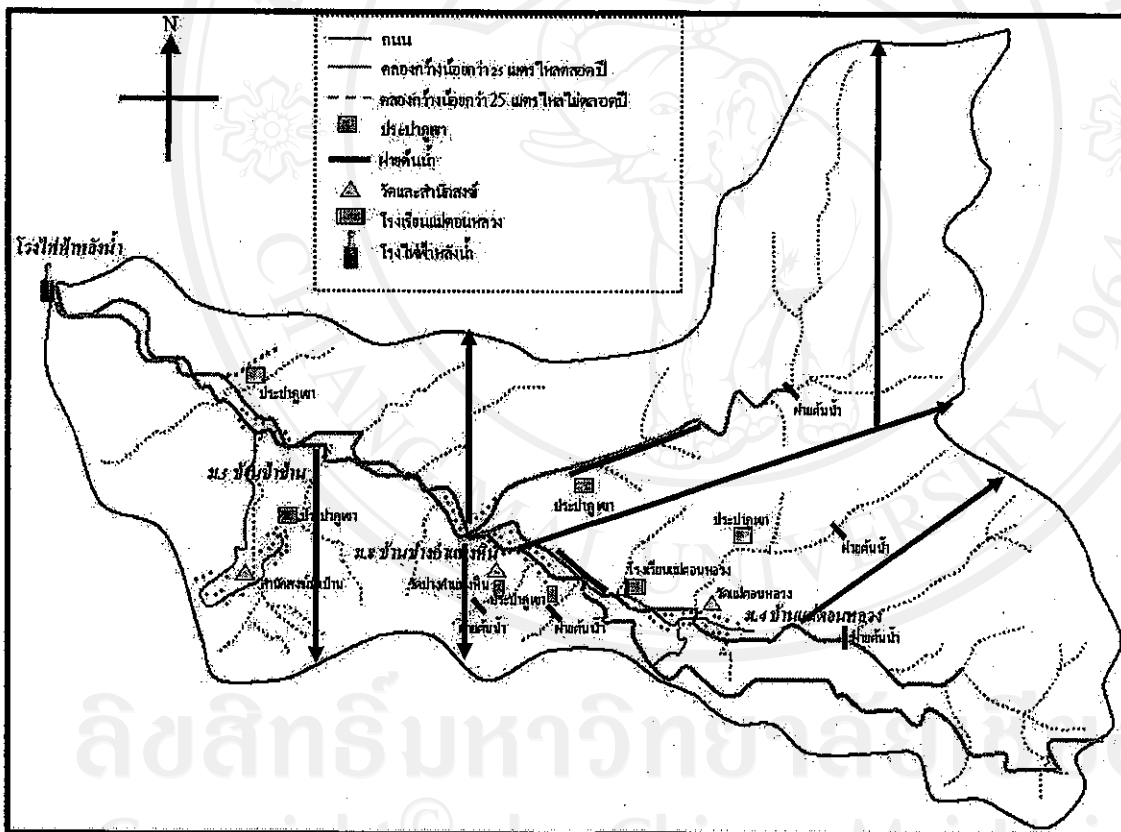
ภาคผนวก ข

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ

เดินสำรวจชนิดพืชเป็นเส้นตรงขนาน และขวางจากลำธารถึงยอดเขาในพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ที่ดินที่ต่างกัน (ภาพภาคผนวกที่ 2) บันทึกชนิดพืช ลักษณะของแต่ละพืช และการใช้ประโยชน์ ทำให้สามารถเก็บรายละเอียดของชนิดพืชที่มีความแตกต่างในลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินต่างๆของชุมชนได้

วิธีการเก็บข้อมูล

ภาพภาคผนวกที่ 2 ตัวอย่างการวางแผนเดินสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ

นิยามศัพท์

- Hf = ป่าดิบเขา
- Jt = ป่าเบญจพรรณ
- Gf = ไร่

- Sd = กล้าไม้
- Hg = สวนหลังบ้าน
- Cf = ป่าสน

ตารางที่ 3.1 ชนิดแมลงและคะแนนที่ใช้ในการวัดคุณภาพน้ำโดยสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง

ชื่อสัตว์	คะแนน								
		หัวน้ำ	ท้ายน้ำ	หัวน้ำ	ท้ายน้ำ	หัวน้ำ	ท้ายน้ำ	หัวน้ำ	ท้ายน้ำ
ตัวอ่อนแมลงเกาะหิน	10								
ตัวอ่อนชีปะขาวตัวแบน	10								
ตัวอ่อนชีปะขาวเหงือกแตก	10								
ตัวอ่อนชีปะขาวเหงือกบนหลัง	10								
ตัวอ่อนแมลงหนอนปลอกน้ำอยู่ในปลอกมีครวทราย	10								
ตัวอ่อนแมลงหนอนปลอกน้ำไม่อยู่ในปลอก (ยกเว้นชีโก้)	10								
มวนจวนปากยาว	10								
ตัวอ่อนแมลงข้างกรามโค	9								
กิ้งก้านคก	8								
ตัวอ่อนแมลงหนอนปลอกน้ำอยู่ในปลอกใบไม้	7								
ตัวอ่อนแมลงปอ	6								
ตัวอ่อนแมลงปอเข็ม	6								
หอยหวมกึ่งน้ำจืด	6								
หอยกาบน้ำจืด	6								
หอยเจดีย์	6								
มวนวน	5								
มวนกรรเชียง	5								
มวนน้ำอื่นๆ	5								
ด้วงน้ำตัวเต็มวัย	5								
หนอนด้วงน้ำ	5								
หนอนตัวแบน	5								
หนอนแมลงวัน (ยกเว้นแมลงวันคอกไม้ และรึ้นน้ำจืด)	5								
ตัวอ่อนแมลงปอหนอนปลอกน้ำชีโก้	5								
ตัวอ่อนชีปะขาวว่ายน้ำ	5								
ตัวอ่อนชีปะขาวกระโปรง	4								

ตารางที่ 3.1(ต่อ) ชนิดแมลงและคะแนนที่ใช้ในการวัดคุณภาพน้ำโดยสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง

กิ้งกือ	4								
ตัวอ่อนแมลงช่วงปีกกลาง	4								
หอยฝาเดียวอื่นๆ	3								
หอยกาบเมล็ดถั่ว	3								
เพนน้ำ	3								
ปูลำห้วย	3								
ปลิง	3								
หนอนแมลงวันคอกไม้	3								
หนอนร่านน้ำจืด	2								
ไส้เดือนน้ำ	1								
คะแนนรวม									
จำนวนประเภทสัตว์									
ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ									

วิธีใช้ตารางคะแนนวัดคุณภาพน้ำ

เมื่อพบสัตว์ในข้อไหนก็ตาม (แม้จะเพียงตัวเดียว) ให้เขียนคะแนนของประเภทสัตว์ลงในช่องทางขวามือ โดยนับสัตว์แต่ละประเภทได้เพียงครั้งเดียว และไม่นับสัตว์ที่ไม่มีอยู่ในตาราง เมื่อบันทึกสัตว์ที่พบครบหมดแล้ว ให้รวมคะแนนทั้งหมด แล้วหารคะแนนรวมด้วยจำนวนประเภทสัตว์ที่บันทึกได้ในตาราง การหารเฉลี่ยคะแนนนี้จะช่วยลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้จากการเก็บตัวอย่างสัตว์หรือปัจจัยอื่นๆ ผลลัพธ์ที่ได้ คือ ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ

ความหมายของค่าดัชนีคุณภาพน้ำ :

- คะแนน 7.6-10 น้ำสะอาดมาก
- คะแนน 5.1-7.5 น้ำค่อนข้างสะอาด – สะอาด
- คะแนน 2.6-5.0 น้ำค่อนข้างสกปรก – พอใช้ได้
- คะแนน 1.0-2.5 น้ำสกปรก
- คะแนน 0 น้ำเน่า (ไม่มีสัตว์อยู่เลย)

ตารางภาคผนวกที่ 3.3 อุณหภูมิ การระเหยของน้ำ ความชื้นสัมพัทธ์

[illegible]

ตารางภาคผนวกที่ 3.3 (ต่อ) อุณหภูมิ การระเหยของน้ำ ความชื้นสัมพัทธ์

5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											
26											
27											
28											
29											
30											
31											
รวม		#####	###		####	####	#####	####	####	#####	####
เฉลี่ย	#####	#####	###	####			#####	####	####	#####	
ค่า สูงสุด		#####	###			####	#####	####	####	#####	
ค่า ต่ำสุด	#####	#####	###	####	####		#####	####	####	#####	###
จำนวน วัน ที่ฝน ตก		#####	####	####	####	####	#####	#####	#####	#####	#####

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

ชุดที่.....

แบบสอบถาม

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภูมิปัญญาของชุมชนเกี่ยวกับข้อกำหนดและดัชนีชี้วัดความยั่งยืนของสวนชาเมืองผสมได้
ป่าดิบเขาบริเวณลุ่มน้ำแม่ตอน ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่”

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....วันที่สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

ลำดับที่	เพศ		อายุ (ปี)	ระดับการศึกษา ของท่าน	อาชีพหลัก	อาชีพรอง
	ชาย	หญิง				
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						

2. ภูมิถิ่นอาศัยเดิมของท่าน

☐ 1. เกิดในตำบลนี้☐ 2. ย้ายมาจากที่อื่น (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด).....
โดยย้ายมาตั้งแต่ปี พ.ศ.

3. ท่านมีตำแหน่งทางสังคมในชุมชนหรือไม่

☐ 1. ไม่มี☐ 2. มี

กรณีมีตำแหน่งทางสังคม กรุณาระบุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ผู้ใหญ่บ้าน☐ 2. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน☐ 3. สมาชิก อบต.☐ 4. คณะกรรมการหมู่บ้าน☐ 5. คณะกรรมการป่าชุมชน☐ 6. คณะกรรมการกลุ่มแม่บ้าน☐ 7. อสม.☐ 8. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน☐ 9. อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน

4. ท่านมีที่ดินถือครองหรือไม่

☐ 1. ไม่มี โดย☐ 2. มี☐ เข้าที่ทำกินเนื้อที่.....ไร่☐ เป็นที่ดินตนเองเนื้อที่รวม.....ไร่☐ อาศัยอยู่กับผู้อื่น

5. ท่านมีที่ดินถือครองจำนวน.....แปลง

แปลงที่	จำนวน (ไร่)	เอกสารสิทธิ์	ใช้ที่ดินเพื่อ				
			ที่อยู่อาศัย	เพาะปลูก (ระบุชนิดพืช)	ให้เช่า	ทิ้งว่าง	อื่นๆ
1							
2							
3							
4							
5							
6							

หมายเหตุ: เอกสารสิทธิ์ โฉนด, นสว.ก, สทก, สปก, ภบท ฯลฯ หรือไม่มี

6. ที่ดินที่ท่านถือครองเพียงพอหรือไม่

☐ 1. เพียงพอ

☐2. ไม่เพียงพอ เพราะ

7. การใช้ที่ดินเพื่อการเพาะปลูก เพราะเหตุใดจึงเลือกปลูกพืชชนิดนั้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐1. ภาวะการตลาดและราคาผลผลิต
- ☐2. ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ อากาศ ความชื้น และปัจจัยอื่นๆ
- ☐3. เลือกชนิดพืชตามญาติพี่น้อง
- ☐4. เลือกชนิดพืชตามคำแนะนำของหน่วยงานต่างๆ
- ☐5. ปลูกกันมาตั้งแต่ดั้งเดิม
- ☐6. อื่นๆ ระบุ.....

8. ท่านใช้น้ำจากแหล่งใดเพื่อการเกษตร

- ☐1. น้ำฝน ☐2. แหล่งน้ำธรรมชาติ
- ☐3. ประปาภูเขา ☐4. บ่อขุด
- ☐5. บ่อบาดาล ☐6. อื่นๆ ระบุ.....

จากข้อ 8 ปริมาณน้ำที่ใช้เพียงพอหรือไม่

- ☐1. ไม่เพียงพอ ☐2. เพียงพอ

9. ท่านใช้น้ำจากแหล่งใดเพื่ออุปโภคบริโภคในครัวเรือน

- ☐1. น้ำฝน ☐2. แหล่งน้ำธรรมชาติ
- ☐3. ประปาภูเขา ☐4. บ่อขุด
- ☐5. บ่อบาดาล ☐6. อื่นๆ ระบุ.....

จากข้อ 9 ปริมาณน้ำที่ใช้เพียงพอหรือไม่

- ☐1. ไม่เพียงพอ ☐2. เพียงพอ

10. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตพืชเกษตรหรือไม่

- ☐1. ไม่มี ☐2. มี

ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตพืชเกษตรด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐1. ขาดแคลนน้ำ ☐2. ดินไม่ดี ดินเสื่อมขาดความอุดมสมบูรณ์
- ☐3. ขาดเงินทุน ☐4. โรคและแมลงรบกวน
- ☐5. อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

11. ผลผลิตจากการเกษตรท่านนำไปขายที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. นำไปขายตลาดเอง ☐ 2. ขายให้พ่อค้าคนกลาง
☐ 3. ขายในระบบกลุ่มหรือระบบผูกขาด ☐ 4. อื่นๆ ระบุ.....

12. ท่านมีปัญหาด้านการตลาดของผลผลิตหรือไม่

- ☐ 1. ไม่มี ☐ 2. มี

ท่านมีปัญหาด้านการตลาดผลผลิตพืชเกษตรด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. ราคาไม่คงที่ ☐ 2. ถูกกดราคา
☐ 3. ไม่มีแหล่งจำหน่าย ☐ 4. อื่นๆ ระบุ.....

13. รายได้ในด้านการเกษตรของท่านในรอบปีที่ผ่านมาของครัวเรือนท่าน.....บาท/ปี/ครัวเรือน

14. รายได้จากการรับจ้างของท่านในรอบปีที่ผ่านมาของครัวเรือนท่าน.....บาท/ปี/ครัวเรือน

15. รายได้รวมของครัวเรือนท่านในรอบปีที่ผ่านมา.....บาท/ปี/ครัวเรือน

16. รายจ่ายในด้านเกษตรของท่านในรอบปีที่ผ่านมาของครัวเรือนท่าน.....บาท/ปี/ครัวเรือน

17. รายจ่ายในครัวเรือนของท่านในรอบปีที่ผ่านมาของครัวเรือนท่าน.....บาท/ปี/ครัวเรือน

18. รายจ่ายรวมของครัวเรือนท่านในรอบปีที่ผ่านมา.....บาท/ปี/ครัวเรือน

หมายเหตุ: รายได้ในด้านการเกษตร ได้แก่ รายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตร

รายได้จากการรับจ้าง ได้แก่ เงินที่ได้จากอาชีพอื่นๆ ของทุกคนในครัวเรือน

รายจ่ายในด้านเกษตร ได้แก่ ค่าพันธุ์ แรงงาน เครื่องจักร เทคโนโลยีในการเกษตร ปุ๋ยเคมี ฯลฯ

รายจ่ายในครัวเรือน ได้แก่ ค่าอาหาร น้ำมันรถ ไฟฟ้า ประปา เล่าเรียน ค่าใช้จ่ายทางสังคม ฯลฯ

รายได้รวม คือ รายได้ภาคเกษตร + รายได้นอกภาคเกษตร

รายจ่ายรวม คือ รายจ่ายภาคเกษตร + รายจ่ายนอกภาคเกษตร

19. ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่มากที่สุดเพื่ออะไร

- ☐ 1. การลงทุนเพื่อการเกษตร ☐ 2. ค่ารักษาพยาบาล
☐ 3. ค่าเครื่องอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ☐ 4. การศึกษาบุตรหลาน
☐ 5. อื่นๆ ระบุ.....

20. ท่านมีเงินออม.....บาท/ครัวเรือน/ปี
 21. ท่านมีหนี้สิน.....บาท/ครัวเรือน/ปี
 22. แหล่งกู้ยืมเงินของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. ธกส. ☐ 2. สหกรณ์การเกษตร ☐ 3. กองทุนหมู่บ้าน
☐ 4. ญาติพี่น้อง ☐ 5. เพื่อนบ้าน ☐ 6. นายทุน
☐ 7. กขจก. ☐ 8. อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 4 ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการจัดการลุ่มน้ำ

4.1 การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการลุ่มน้ำ โดยชุมชนหรือไม่

- () ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

กรณีมีส่วนร่วม ท่านมีส่วนร่วมทำอะไร บริเวณไหน จำนวนกี่ครั้ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ร่วมป้องกันป่าต้นน้ำ จำนวน.....ครั้ง
 () ป้องกันการลักลอบหาของป่า จำนวน.....ครั้ง
 () ป้องกันไฟป่า จำนวน.....ครั้ง
 () ซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน.....ครั้ง
 () ป้องกันการชะล้างพังทลายในพื้นที่เพาะปลูก จำนวน.....ครั้ง
 () รักษาคุณภาพน้ำในลำธาร โดยที่ไม่ปล่อยสารเคมี จำนวน.....ครั้ง
 () สร้างฝายต้นน้ำลำธาร จำนวน.....ครั้ง
 () วางแผนการใช้ที่ดิน จำนวน.....ครั้ง

4.2 การกำหนดกฎระเบียบในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำที่ท่านมีส่วนร่วมหรือไม่

- () ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

กรณีมีส่วนร่วม ท่านมีส่วนร่วมในขั้นตอนใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ออกกฎระเบียบและปรับปรุงแก้ไข
 () ร่วมออกเสียงให้การสนับสนุนหรือคัดค้านการนำกฎหมายไปใช้
 () ร่วมประเด็นอื่นๆ.....

4.3 ท่านหรือคนในครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการพัฒนาต้นน้ำ หรือไม่

- () ไม่ร่วม () ร่วม

กรณีเข้าร่วม เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เจ้าหน้าที่ของรัฐแนะนำ
 () เพื่อนบ้านแนะนำ
 () ทราบจากโฆษณาทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ, โทรทัศน์, หนังสือพิมพ์, ป้ายประกาศ
 () เห็นความสำคัญของป่าไม้

- () ต้องการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้า
- () การใช้พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตร
- () การใช้พืชเพื่อป้องกันดินร่อน
- () อื่นๆ (ระบุ).....

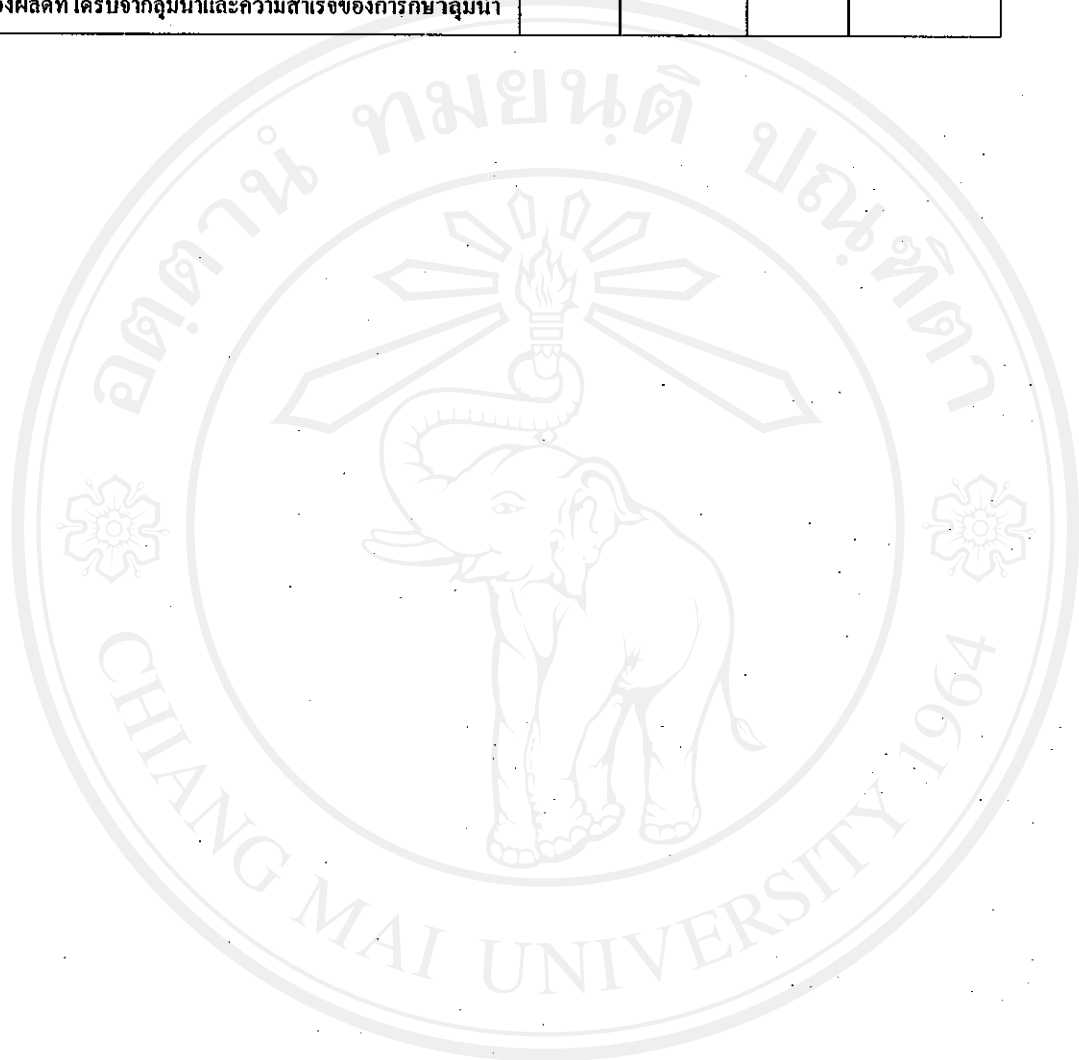
กรณีไม่เข้าร่วม เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ไม่รู้ว่ามีกิจกรรม
- () รู้ว่ามีกิจกรรมแต่ไม่สนใจ
- () คิดว่ากิจกรรมไม่มีประโยชน์ต่อท่าน
- () สนใจแต่ไม่มีเวลาว่างหรือแรงงานเข้าร่วม
- () อื่นๆ (ระบุ).....

4.4 ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาในเรื่องต่างๆเหล่านี้มากน้อยเพียงใด

กิจกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีส่วนร่วม
1. มีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือ ในเรื่องการพัฒนาชุมชน				
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนหรือให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชน				
3. ร่วมลงมติสนับสนุนหรือคัดค้านในการแก้ไขปัญหาชุมชน				
4. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและคัดเลือกคณะกรรมการในการบริหารและจัดการชุมชน				
5. มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบในการดูแลรักษาชุมชน				
6. มีส่วนร่วมในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาชุมชนจากหน่วยงานต่างๆ				
7. มีส่วนร่วมในการสำรวจพื้นที่ที่จะจัดทำเป็นชุมชนเฉพาะกำหนดแนวเขต				
8. มีส่วนร่วมในการบำรุงพื้นที่ปลูกชุมชน				
9. มีส่วนร่วมในการชักชวนเพื่อนบ้านให้ไปร่วมกันรักษาพื้นที่ปลูกชุมชน				
10. มีส่วนร่วมในการตรวจพื้นที่ชุมชน				
11. มีส่วนร่วมในการดับไฟในชุมชน				
12. มีส่วนร่วมในการเสียสละทุนทรัพย์และอุปกรณ์ต่างๆเพื่อช่วยกิจกรรมพัฒนาชุมชน				
13. มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากชุมชน				
14. ได้รับความรู้จากการเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องชุมชน				
15. ได้รับความภาคภูมิใจในการช่วยเหลือชุมชนเรื่องการรักษาชุมชนจากบุคคลภายนอก				
16. ได้รับการช่วยเหลือจากทางราชการเมื่อมีการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน				
17. ร่วมติดตามความเปลี่ยนแปลงของชุมชน				

18. ร่วมหรือเกี่ยวข้องกับปัญหาต่างๆในการจัดการลุ่มน้ำและร่วมเสนอแนว ทางแก้ไข				
19. มีส่วนร่วมในการตอบปัญหาข้อซักถามหรือข้อสงสัยเรื่องลุ่มน้ำแก่ ผู้สนใจ				
20. ร่วมพูดคุยเรื่องผลดีที่ได้รับจากลุ่มน้ำและความสำเร็จของการรักษาลุ่มน้ำ				

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายเฉลิมพล แสนพรมมา	รหัสประจำตัว	4784152
วัน เดือน ปีเกิด	12 สิงหาคม พ.ศ. 2524		
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2542 มัธยมศึกษา โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2546 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้		
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2546-2547 โครงการชลประทานเชียงใหม่ พ.ศ. 2548-2549 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
ทุนการศึกษา	พ.ศ. 2549 ทุนสนับสนุนวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved